

Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu atorfillit

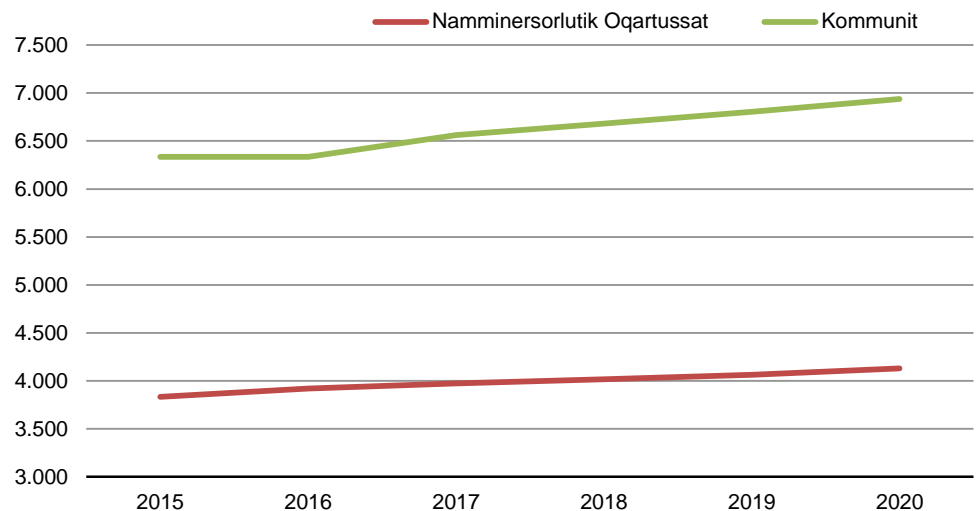
Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu piffissaq tamakkerlugu sulisartut

2020-mi pisortaqaqfinni piffissaq tamakkerlugu sulisartut 11.066-iupput. Namminersorlutik Oqartussani piffissaq tamakkerlugu sulisartut 4.130-usut kommunini piffissaq tamakkerlugu sulisartut 6.937-usimapput.

Piffissaq tamakkerlugu sulisarneq atorfillit akunnerit suliffigisimasaat malillugit naatsorsoqqitaapput. Piffissap ilaannaanut atorfillit imaluunniit akunnialunnguani sulisimasut sulinerisa sivisussusaat malillugu naatsorsorneqarput.

Kisitsisitigut paasisutissat pisortat akissarsialerivianni AKISSARSIAT-ni nalunaarsuutit tunngavigalugit suliarineqarput.

Titartagaq 1. Kommunini aammalu Namminersorlutik Oqartussani piffissaq tamakkerlugu sulisartut



Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/ofnoa2>

Akissarsititsisarneq

Sulisut qaammammusialinnut akunnermusialinnullu naatsorsorneqarput. 2020-mi 7.385-it qaammammusialittut sulisimapput 3.681-illu akunnermusialittut sulisimallutik.

Tabel 1. Piffissaq tamakkerlugu sulisartut, akissarsititsisarneq malillugu

	2019		2020	
	Amerlassusaat	Allannguut	Pct.	
Katillugit	10.872	11.066	194	1,8
Qaammammusiallit	7.227	7.385	158	2,2
Akunnersusiallit	3.644	3.681	37	1,0

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ofnoa2>

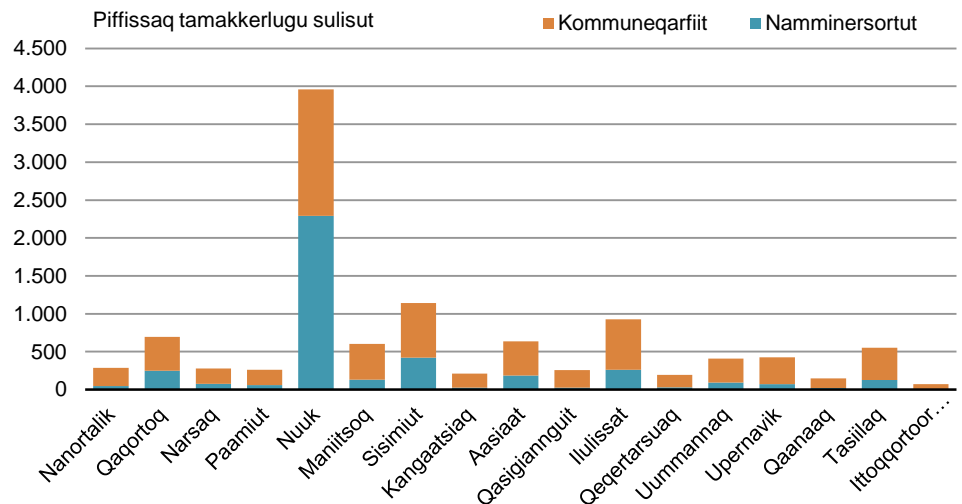
Isumaqatigiissutitut agguanneqarneq

Pisortani atorfillit amerlanersaat isumaqatigiissutit malillugit akissarsiaqarput. Akissarsialerivimmi isumaqatigiissutit malillugit sulisut nalunaarsorneqarsimapput. Kisitsisillu kisitsisaataasivimmi nassaarineqarsinnaapput, uani: <https://bank.stat.gl/ofdoa5>. 2020-mittaaq tjestemanditut assigisaanilluunniit isumaqatigiissutit malillugit atorfinitsinneqarsimasut ukiumut siulianut sanilliullugit ikileriarsimapput. 2020-mi ikileriaat 2019-imut sanilliullugu piffissaq tamakkerlugu sulisartunik 40-nik amerlassuseqarpoq.

Piffissaq tamakkerlugu sulisartut immikkoortortaqrfiit malillugit

2020-mi Nuummi piffissaq tamakkerlugu sulisartut 3.961-iupput, taakkunanga 2.291-it Namminersorlutik Oqartussani atorfinitsinneqarsimapput 1.670-illu kommunimi atorfinitsinneqarsimallutik. Ittoqqortoormiini piffissaq tamakkerlugu sulisartut katillugit 71-iupput, taakkunanga 7-it Namminersorlutik Oqartussani 64-illu kommunimi.

Titartagaq 2. 2020-mi piffissaq tamakkerlugu sulisartut, immikkoortortaqrfik aamma suliaqarfik malillugu



Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ofnoa6>

Pisortani atorfillit amerlassusaat

Pisortaqarfinni atorfillit amerlassusaat

2020-mi katillugit 18.691-it piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumiluunniit Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisimapput. Sulisoq naatsorsuutini ilanngunneqarpoq qaammammi ataasiinnarmi, kvartalimi imaluunniit ukioq naallugu sulisimanera apeqqutaatinnagu. Sulisoq piffissami naatsorsuiffiusumi atorfinni assigiinngitsuni arlalinni atorfeqarsimasinnaavoq. Taamatuttaaq sulisunut tamanut naatsorsuutini inuit amerlassusaat suliaqarfinnut ataasiakkaanut agguataarinermut naatsorsuutitut naleqqiullugit ikinnerupput. Sulisut amerlassusaannut naatsorsuutit atorfimmi piffissamik qanoq annertutigisumik atuisimanermut attuumassuteqanngilaq, tamanna piffissaq tamakkerlugu sulisuunermut naatsorsorneqarpoq.

Tabel 2. Atorfillit, suliaqarfik malillugu

	2019		2020	
	Amerlassusaat	Allannguut	Pct.	
Katillugit	18.976	18.691	-285	-1,5
Namminersorlutik Oqartussat	7.537	7.444	-93	-1,2
Kommunit	13.254	13.005	-249	-1,9

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ofnoa2>

Periaaseq

Naatsorsuutini siunertaavoq Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisut annertunerusumik erseqqissarneqarnissaat. Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat ilaanngillat. Naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu tallimanut ataatsimut immikkullu suliarineqarput.

Piffissaq tamakkerlugu sulisut (ukiumut nalunaarsuutit nalingi) aammalu sulisut amerlassusaat uuttuutitut atornerqarput. Piffissaq tamakkerlugu sulisarneq atorfillit akunnerit suliffigisimasaat malillugit naatsorsoqqitaapput. Piffissap ilaannaanut atorfillit imaluunniit akunnialunnguani sulisimasut sulinerisa sivisussusaat malillugu naatsorsorneqarput.

Pisortani atorfilinnut naatsorsuutitut pisortat akissarsialeriviat najoqqutarineqarpoq. Naatsorsuineq ukiumoortumik piffissalernerqarpoq, piffissarlu tamakkerlugu sulisut taakkulu amerlassusaat uuttuutitut atornerqarput.

Kisitsisitigut paasissutissani matumani sulisut akissarsiaat pisortat naatsorsuutaanni akissarsianut aningaasartuutitut naatsorsorneqarsimasunit allaanerupput. Assigiinngissutit annertunerusumik uani nassuiarneqarput. Akissarsiat ilaat naatsorsuutiniittut aningaasarsianik sulianut ilaanngillat. Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfiini, Kalaallit peqqissartut illuanni aamma Kalaallit Nunaata avataani atorfillit ilaanngillat.

Akissarsiat naatsorsuutini postinut aallanut nuunneqarsimasinnaapput kisianni aningaasarsianut sulianut ilanngunneqarsimanatik.

Inatsisartut, Naalakkersuisut aamma Kommunalbestyrelsinit akissarsisitsisarnertit allanullu akissarsisitsisarnertit ajunngitsorsiallu ilaangillat.

Aningaasarsiat allanngortinneqarnerisa kingunerisaannik kingumoortumik iluarsiissutit, akissarsisitsisarnernut ilaapput. Aningaasarsianut iluarsiissutit akunnerit suliffiusut sunnersimangimmassuk ilanngunneqanngillat.

Akissarsisitsisarnerni aningaasarsiat sukumiinerupput naatsorsuutini suliarineqarnerinut sanilliullugit. Aningaasarsiat tassani itisilerneqarput. Taamaasilluni ajunngitsorsiasat, isumaginninnermit pissarsiat, Danmarkimi aningaasarsiat il.il. peerneqarsinnaalerlutik, naatsorsuutini peerneqarsinnaanngitsut.

Naatsorsuinerit

Pisorta qarfinni atorfillit pillugit naatsorsuutit atorfinni suliat suunerinut immikkoortillugit suliarineqarput pisorta qarfinni ingerlatsinermi aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutinit atungassianngorlugit. Pisorta qarfinni atorfillit pillugit naatsorsuutit *Classification of the Functions of Government* (COFOG) atorlugu suliarineqarput. COFOG-imik immikkoortiterineq, pisortat aningaasaqarneranni aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutini immikkoortitereriaaseq atorlugu suliarineqarput.

Akissarsisitsisarnermut akissarsianut nalunaarsuutini immikkoortiterineq atornerqarpoq.

Pisorta qarfinnut naatsorsuutini atornerqartartumi agguaassisarneq malillugu sulisut agguaanneqarput, taamaasilluni sulisunik agguaassineq nunap karsiata naatsorsuutaani kommunillu kontoini akuerisani agguaasseriaaseq malillugu ingerlanneqarluni.

Akissarsianut nalunaarsuutini isumaqatigiissutit agguaanneqarnerit malillugit sulisut isumaqatigiissutinut marlunnik kisitsisitalinnut agguaallugit immikkoortiterneqarput.

Piffissaq tamakkerlugu sulisartunut atorfilinnullu naatsorsuinerimut periaaseq

Piffissaq tamakkerlugu sulisartut amerlassusaat (ukiumut nalunaarsuutit nalingi) piffissamat akissarsiffiusumi suliffissatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasumut (qaammammusialinnut piffissaq akissarsiffik qaammammik ataatsimik naleqarpoq akunnermusialinnullu ullunik 14-inik naleqarluni) naleqqiullugit naatsorsorneqarput, qaammammusialinnullu sulinngiffeqarnerit ilanngunneqarlutik.

Sapaatip akunneranut piffissaq suliffiusoq akunnernik 40-nik sivirususeqarpoq. Qaammammusialinnut ukiumut akunnernik 2.080-inik sivirususeqarluni. Akunnermusialinnut ukiumut akunnernik 1.880-inik sivirususeqarpoq (sulinnigiffeqarluni akunnerit ilanngaatigereerlugit, akunnermusiallit ferieqarnersiuteqarmata).

Sulisoq piffissamit suliffissatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasumit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit akunnernik suliffeqarsimasinnaavoq. Taamaattoqartillugu sulisut ataatsimik amerlanerusumik ikinnerusumilluunniit piffissaq tamakkerlugu sulisimasutut naatsorsorneqarput.

Akunnerit amerlassusaannut periaatsimi piffissaq suliffiusussatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasoq malinneqarpoq. Qaammammusialinnut qaammammut akunnerit 173,33-upput piffissap ilaannaanut sulisartunut naqqinneqartartoq. Akunnermusialinnut ullunut 14-inut akunnerit amerlassusaat tassaallutik akissarsiat assigiinngitsut iluanni akunnerit katinnerat piffissami akunnermut suliffiusunut katillugit kisinneqarsinnaasut.

Sulisut amerlassusaat ukiumi kisitsiviusumi sulisimasut amerlassusaattut naatsorsorneqarput.

Piffissami akissarsititsiffiusimasut akunnernut kisinneqarsimanngitsut kisitsinermi ilanngunneqanngillat.

Suliffinnut sulisunullu killiliineq

Pisortani akissarsialerivit naatsorsuutini najoqqutarineqartoq tunngaviusumik pisortat suliffeqarfiutaanni tamani akissarsiat nalunaarsuutaannik imaqarpoq. Suliffeqarfilli aammalu ingerlatseqatigiilluni suliffeqarfinnut assingusut ataasiakkaat ilaanngillat.

Suliffeqarfiit naatsorsuutini ilanngunneqanngitsut ataani allassimapput.

Suliffeqarfiit naatsorsuutini amigaataasut ilanngunneqanngitsulluunniit:

- Pisortani atorfillit nunani allaniittut.
- Pisortat ingerlatseqatigiiffittut ingerlataat (Asiaq, KNR, Mittarfeqarfiit aamma Nukissiorfiit).
- Naalagaaffimmi atorfillit (akunnermusiallit ilanngullugit) (Issittumi Sakkutooqarfik, Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut, Politi, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisoqarfia assigisaallu).
- Suliffeqarfiit imminnut ingerlatittut ilaat (Namminersorlutik Oqartussanit/kommuninit tapiiffigineqartartut).
- Piginneqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut.

Pisortani atorfillit kisitsisitigut paasissutissaanni killiliineq

Piffissaq nalunaarsuinermi atorpeqartoq tassaavoq piffissaq akissarsiaqartitsiviusoq.

- Pisortanit nuunneqarsimasut allat akissarsianeersuunngitsut ilanngunneqanngillat (soorlu isumaginninnermi ikiorsiissutit, soraarnerussutisiat assigisaalluunniit ilaanngillat).
- Sulianut akissarsiat ilanngunneqanngillat (soorlu ataasiaannartumik akissarsiat, siulittaasut akissarsiaat, qatserisartut akissarsiaat, kommunalbestyrelsit akissarsiaat, suliunnaarnerisutit assigisaalluunniit ilanngillat).
- Politikerit akissarsiaat akunnerit suliffissatut isumaqatigiiffiqarsimasut malillugit akissarsiatut isigineqanngillat. Taamaattumik politikerit akissarsiaat pisortani akissarsiani allani akunnernullu taakkununga taamaallaat ilaapput.
- Atorfillit ukiup ataatsip ingerlanerani akunnernit marlunnit sivikinnerusumit sulisimasut (ukiumut naatsorsuutini nalinga 0,001) ilanngunneqanngillat.

Taaguutit nassuiaataat

Suliaqarfik: Taaguut taanna *Namminersorlutik Oqartussani* imaluunniit *kommunini* atorfeqarnermi suliaqarfinnut taaguutaavoq.

Piffissaq tamakkerlugu sulisut: Sulisup piffissaq suliffiqarsimasaa ukiup ingerlanerani akunnernut suliffissatut isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasunut agguarlugu (ukiumut nalunaarsuutit nalingi).

Atorfillit amerlassusaat: Ukiuni ataatsimi sulisut amerlassusaat. Ukiup ataatsip ingerlanerani sulisoq ataaseq arlaleriarluni nalunaarsorsimasinnaavoq, suliffinni assigiinngitsuni arlalinni sulisimappat, ataatsimullu kisitsinermi sulisoq ataasiaannarluni nalunaarsorneqassaaq.

Suliaqarfik malillugu agguataarineq: Pisorta qarfinni atorfillit pillugit naatsorsuutit *Classification of the Functions of Government* (COFOG) atorlugu suliarineqarput. Annertunerusumik nassuiaat pisortat aningaasaataat pillugit kisitsisitigut paasissutissani takuneqarsinnaavoq.

Akissarsititsisarneq: taaguut sulisut qaammammusiallit akunnermusiallillu immikkoortinneqarnerinut atorpeqarpoq

Pisortat naatsorsuutaanni agguataarineq (Naatsorsuutit agguataarnerat): Agguataarineq *Namminersorlutik Oqartussat* kommunillu naatsorsuiffiqarsartagaat malillugit suliarineqarput.

Isumaqatigiissutinut agguanneqarneq: Pisortani atorfillit akissarsialerivimmi isumaqatigiissutinut taasanut agguaaassimapput, isumaqatigiissutillu taakku isumaqatigiissutinut assigiinngitsunut agguataagaapput.

Immikkoortortaqarfiit: Sulisut immikkoortortaqarfimmut atassuserneqarsimapput. Sulisut immikkoortortaqarfiit malillugit agguaaneri akissarsialerivimmi sumiiffinni nalunaarsorsimani malillugit naatsorsorneqarput inunnullu nalunaarsuisarfik malillugu naatsorsugaanatik.

Kukkunermi pequtaasinnaasut

Piffissaq tamakkerlugu sulinermit akunnerit atorreqartut amerlassusaat: Akissarsianut nalunaarsuutini sulisimaneq akunnernut nalunaarsugaanngilaq, akunnernilli amerlassusiiniarneq anguniarlugu aaqiisoqarpoq. Qaammammusialinnut atorfinitsitsisarneq tamatigut qaammammik ataatsimik sivisussuseqartarpoq, qaammatip ingerlanerani amerlavallaanngitsut suliffimmik aallartitsillutillu unitsitsisaraluartut. Akunermusialinnut ullunut 14-inut akunnerit amerlassusaat tassaallutik akissarsiat assigiinngitsut iluanni akunnerit katinerat piffissami akunermut suliffiusunut katillugit kisinneqarsinnaasut. Taamaattoq akunnernik katersisoqarsinnaavoq piffissami katersiviusumi akissarsiani ilanngunneqanngitsunik, akissarsianili tunngaviusuni akunninngorlugit ilanngunneqarsinnaanngitsunik.

Ilisarnaatinut nassuiaatit
... Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq
Gorm N. Pedersen
E-mail: gnpe@stat.gl

Pisortat aningaasaqarnerat

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

